

EEN LANGE ADEM... IN MELKEN

Tweehonderd koeien gaan tweemaal daags door de 22-stands-carrouselstal. De familie Benning uit Dwingeloo koos 32 jaar geleden voor dit melksysteem waarbij rust en overzicht in de melkstal een belangrijke rol spelen. Ondanks de positieve ervaringen sluiten ze de keus voor een robot in de toekomst niet uit.

Ruim dertig jaar melkt de familie Benning uit Dwingeloo al in een carrouselstal. In 1972 gingen de melkkoeien voor het eerst door de 9-stands-carrousel. 'In dat systeem molken mijn vader Marinus en ik toendertijd gemiddeld zestig koeien per uur', vertelt Frens Benning (51). 'Tachtig koeien was haalbaar, maar dan moest het allemaal meezitten.'

In 1989 was het koppel uitgebreid naar ruim 160 melkkoeien. Dit aantal maakte dat het melken dagelijks veel tijd kostte. Toen Frens Benning een verbrijzelde enkel opliep, waardoor juist dat lange staan tijdens het melken een bezwaar vormde, koos de familie voor een sneller melksysteem: ditmaal een 22-stands roterende melkstal. 'Dat is een nadeel van dit systeem. Een visgraatstal kan eenvoudig uitgebreid worden door de stal bijvoorbeeld te verlengen. De bouw van een rotor moet op een nieuwe plek, wat hogere kosten met zich meebrengt.'

De voordelen van de carrouselstal wogen zwaarder dan de kosten. Volgens de familie is het ontspannen melken in dit systeem. 'Eén persoon kan honderd koeien per uur melken in een stal die overzicht geeft. De dieren zijn ook rustiger doordat de stal continu draait, ze hebben daardoor de neiging om zich schrap te zetten.'

Het melken gebeurt afwisselend door Frens Benning, zijn zoon Martin (23) en door de vaste medewerker. Eén persoon is twee uur en een kwartier bezig met melken en het schoonmaken van de stal.

Het huidige melksysteem heeft al vijftien jaar de talloze melkbeurten doorstaan van de tweehonderd melkkoeien, die samen

een 305-dagenproductie van 8449 kg melk met 4,12 % vet en 3,57 % eiwit realiseren. Ook dit systeem heeft enkele renovaties ondergaan. De elektronica is helemaal vervangen en kort geleden zijn nieuwe voerbakken geplaatst.

Robot als optie

De tevreden verhalen duiden op een duidelijke voorkeur voor de carrouselstal. Kiest de familie bij vervanging weer voor hetzelfde systeem? 'Als me dat een jaar geleden gevraagd was, had ik onmiddellijk ja gezegd. Nu kijk ik daar anders tegenaan', zegt Frens. 'Er is onderzoek gedaan naar de kwaliteit van robotmelk ten opzichte van melk uit een systeem waarin vreemde melkers werken. De robot kwam beter uit dit onderzoek op het gebied van bijvoorbeeld celgetal. Dat brengt ons toch aan het twijfelen.' Martin Benning geeft aan dat ze nu geen problemen hebben met de melkwaliteit. 'Als je heel veel koeien melkt dan moet je wel secuur zijn, dat geeft nu geen problemen, al zijn we met meerdere melkers.' Of Benning weer voor hetzelfde systeem zou kiezen, is dan ook niet afhankelijk van de huidige situatie, maar juist van de toekomstplannen om door te groeien naar 280 melkkoeien.

De beslissing voor een ander melksysteem hoeft voorlopig nog niet genomen te worden. 'De kostprijs blijft in het rotorsysteem nog steeds lager dan bij de robot', aldus Frens Benning. 'Bovendien hebben we alle drie geen hekel aan melken.'

Christel van Raay

DE STIER

Slungelige Blitsaerd Keimpe werd blijver

Als eenjarige stier werd hij nog te slungelig, te vrouwelijk gevonden, maar uiteindelijk is de invloed van Blitsaerd Keimpe in Nederland onuitwisbaar. In 1970 was de zoon van Blitsaerd Jet Adema nog altijd de meestgebruikte stier, terwijl hij op dat moment al 14 jaar oud was. Zijn dochters bleken gulle melkproducentes. In totaal zijn er 251 zonen ingezet, een absoluut record destijds.

DE EXPERT KEES DE KONING

'Arbeid geeft doorslag bij keuze melksysteem'

'De visgraatstal is al jaren het meest populaire systeem en zal dat de komende jaren ook blijven', stelt Kees de Koning, onderzoeksleider ASG, vol overtuiging. In 2003 molk twee derde van de veehouders in een visgraatstelsysteem. Bedrijven die met dit systeem melken, hebben volgens De Koning steeds meer aandacht voor het verhogen van de arbeidsproductiviteit. Dit komt tot uiting door een rapid-exitstelsysteem, een oprijfsysteem of door aanpassingen in het aantal melkstellen.

Wanneer De Koning spreekt over een hoge arbeidsproductiviteit komt de draaimelkstal snel in beeld. 'De investeringskosten in een dergelijke melkstal zijn hoog, maar dan kun je met één man ook honderd koeien of meer per uur melken.' De afgelopen vijf jaar lijkt de belangstelling voor dit systeem op te leven. De oorzaak hiervan ligt grotendeels in de verbeterde techniek en de hoge arbeidsproductiviteit, meent De Koning. Eind 2003 waren er driehonderd draaimelkstallen in gebruik, voornamelijk op bedrijven met meer dan 150 melkkoeien. De Koning: 'De beschikbaarheid van arbeid en de kosten ervan zullen in de toekomst de doorslag geven bij de keuze voor een melksysteem.'

V.l.n.r.: Martin, Frens en Marinus Benning

Frens Benning: 'Eén persoon kan honderd koeien per uur melken'

Carrousel draait jarenlang mee